

Окрепка А. І. About the self-regulation of land evaluation activity in the USA

The article deals with main pros and cons in the USA evaluation activities and functioning of self-regulation institute. Probable risks of the implementation of the self-regulation institute to the existing system of land evaluation of Ukraine are analyzed.

Key words: evaluation activity, land evaluation activity, self-regulating organizations, state regulation, cooperated regulation.

Романко С.М.

**ГЛОБАЛЬНА ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА :
СПІВПРАЦЯ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО
СОЮЗУ**

УДК 349.6

Міжнародне екологічне співробітництво України здійснюється в рамках укладених відповідних міжнародних договорів - міждержавних, міжурядових і міжвідомчих, регульованих нормами міжнародного права. Враховуючи, що у сучасному світі на фоні глобальної екологічної кризи надзвичайно активно відбувається інтеграція господарських, технологічних та інформаційних структур, які все більше стають транснаціональними, міжнародне екологічне співробітництво набуває надзвичайно важливого значення. Тому на сьогодні існує нагальна потреба розробки сучасної стратегії зовнішньої екологічної політики України, яка б відповідала реаліям сьогодення, забезпечувала національні інтереси і сприяла б реалізації цілей збалансованого розвитку.

Актуальність. Проблеми транскордонних забруднень природних ресурсів та нерационального природокористування – одні із найбільш нагальних і гострих проблем сучасності та вимагають участі усіх держав як на національному, так і на транснаціональному рівнях. Науковці справедливо стверджують, що екологічні проблеми не обмежені національними кордонами, вони мають загальнопланетарний характер [1].

Аналіз міжнародної екологічної політики отримав закріплення та аналіз у **наукових працях** А.П. Гетьмана [2], В.В.Костицького [3], Н.Р. Малишевої [4], С.М. Кравченко [5], П.Д. Пилипенка

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ

[6], Ю.С. Шемшученка [7] та інших відомих українських вчених. Відносини України з Європейським Союзом також аналізували Н.М.Андрусевич, Н.А. Вінникова, Ю.В.Попович, Н.А. Громадська, В.В. Дерега та інші вчені.

Мета даної статті полягає у дослідженні поняття «глобальна екологічна політика», її змісту, механізму забезпечення на рівні «Україна – Європейський Союз» та формулюванні висновків на підставі проведеного дослідження.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вирішувати спільні екологічні проблеми сучасності покликана глобальна екологічна політика. У законодавстві України відсутнє визначення глобальної екологічної політики. В цілому, «глобальний» у характеристиці політики у більшості наукової літератури позначає її рівень, а не якісну характеристику окремого явища. Можна визначити глобальну екологічну політику як розв'язання екологічних питань планетарного масштабу – потепління клімату внаслідок забруднення, руйнування озонового екрану, створення еталонних біосферних резерватів, планетарного моніторингу та багато інших; вироблення міжнародних угод і конвенцій, що є обов'язковими до виконання і – регулюють міжнародні відносини у сфері використання світових ресурсів, у сфері зменшення загальних рівнів забруднення та інші.

Міжнародно-правовий підхід до розуміння глобальної екологічної політики визначає останню як будь – які свідомі дії або бездіяльність, спрямовані на управління господарською діяльністю з метою запобігання, скорочення або пом'якшення шкідливих впливів на природу і природні ресурси і забезпечення незаподіяння шкоди людині внаслідок антропогенних змін у довкіллі [8].

Міжнародні організації вносять вагомий внесок в охорону навколишнього середовища. Зрозуміло, найбільш відчутну роль відіграють Організація Об'єднаних Націй та її спеціалізовані установи. ООН утворена у 1945 році і саме цей рік можна вважати початком розвитку глобальної екологічної політики у світі. Також Україна ратифікувала основні документи, прийняті міжнародним співтовариством у екологічній сфері.

Проте одним із основних центрів координації світових зусиль на сучасному етапі крім ООН, ЮНЕП та інших міжнародних організацій та програм територіально та геополітично виступає Європейський Союз (далі – ЄС). Охорона навколишнього середовища займає важливе місце в сучасній європейській політиці. Основними напрямками співпраці України з ЄС на 1 березня 2013 року визначено гармонізацію законодавства, зокрема передбаченого в рамках Угоди про асоціацію; врахування та реагування на зміни в екологічному законодавстві торговельного характеру з метою збереження позицій українських виробників на ринках Євросоюзу; взаємодію з питань екології на міжнародному рівні. Окремим стратегічним елементом співпраці є галузь альтернативної енергетики з урахування екологічного аспекту діяльності із видобутку альтернативного газу [9].

Інтеграція до ЄС є одним із пріоритетних напрямків зовнішньої політики України, що підтверджується низкою політичних та нормативно-правових документів, зокрема Законом України «Про Концепцію загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», Програмою інтеграції України до ЄС, Стратегією інтеграції України до ЄС, Угодою про партнерство та співробітництво.

Для впровадження Плану дій Україна – ЄС Уряд України щороку приймає відповідні заходи. Наприклад, План першочергових заходів щодо інтеграції України до ЄС на 2013 рік [13] містить 71 захід, 6 із яких уже виконано станом на 1 половину березня 2013 року. Серед виконаного - проект постанови Кабінету Міністрів щодо використання у 2013 році коштів, що надійшли від ЄС в рамках виконання Угоди про фінансування програми «Підтримка впровадження Енергетичної стратегії України» та проект постанови Кабінету Міністрів щодо використання у 2013 році коштів, що надходять від ЄС в рамках виконання Угоди про фінансування програми «Підтримка виконання Енергетичної стратегії України в галузі енергоефективності та відновлювальних джерел енергії». За даними Мінприроди, Україні залишилося адаптувати до міжнародних екологічних норм близько 150 стандартів. У 2013-му

році планується адаптувати 20 стандартів якості, спрямованих, насамперед, на унормування концентрації шкідливих речовин в навколишньому середовищі: воді, повітрі, землі. Також будуть впроваджені стандарти Кіотського протоколу.

Висновки. Варто відзначити, що Україна демонструє позитивні зміни у напрямку адаптації міжнародного законодавства та права ЄС до українського законодавства. Проте є і недоліки, зумовлені загальною екологічною кризою в Україні, нераціональним природокористуванням, відсутністю ефективного економіко-правового механізму охорони довкілля, відсутності підґрунтя для впровадження світових та європейських природоохоронних практик та імплементацією європейського законодавства у вигляді транспонування, але шляхом простого перекладу норм ЄС без врахування екологічних, політичних, економічних та інших реалій України.

З огляду на це Україні слід вжити таких заходів:

- активізація діяльності відповідних органів державної та виконавчої влади щодо законодавчого, інформаційного та технічного забезпечення інтеграції екологічної складової в галузеві політики;

- активізація діяльності неурядових громадських організацій шляхом впровадження екологічної освіти та просвіти;

- забезпечення на практиці реальних механізмів інформування населення й впровадження принципів і положень Директив ЄС та Орхуської конвенції;

- створення умов для політичної пріоритетності вирішення екологічних проблем, економічної відповідальності бізнесу і промисловості за задану екологічну шкоду;

- в залежності від виду діяльності, що призводить до забруднення навколишнього середовища передбачити вжиття відповідних заходів для запобігання, обмеження або ліквідування таких наслідків;

- забезпечення своєчасного та повного виконання заходів, передбачених у Законі України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики на період до 2020 року» у сфері

посилення дієвості економічних інструментів екологічної політики та Національному плані дій з охорони навколишнього природного середовища на 2011-2015 рр.;

- при розробці проектів концепцій, програм, законодавчих актів з формування і удосконалення екологічної політики використовувати позитивний досвід країн світу та ЄС, положення міжнародних стратегій та підходів у цій сфері.

1. *Регіональна економіка*. Качан Є.П., Баб'як Г.П., Коциль А.Б. та інші. – К., 2011. – Знання. – 670с.
2. *Екологічне право України : учебное пособие* / [А. В. Анисимова, А. П. Гетьман, В. И. Гордеев и др.]; под ред. проф. А. П. Гетьмана, М. В. Шульги. – Х. : ООО „Одиссей”, 2009. – 464 с.
3. *Костицький В.В. Екологічне право України [Текст] : Підручник*, - Дрогобич: Коло, 2012. – 360с.
4. *Національна політика України в сфері збереження та збалансованого використання біорізноманіття [Текст] : научное издание / Н.Р. Малишева // Правові засади впровадження в Україні конвенції про біорізноманіття : Навч. пос. / Н.Р. Малишев, В.І. Олеценко, С.В. Кузнєцова, Н.Д. Красіліч та ін. - К. : Хімджест, 2003*
5. *Кравченко СМ., Андрусевич А.О., Бонайн Дж. Актуальні проблеми міжнародного права навколишнього середовища. Підручник/Під заг. ред. проф. СМ. Кравченко -Львів: Вид. центр ЛНУ, 2002. - 336 с*
6. *Право довкілля: екологічне право. Навчальний посібник для ВНЗ [Текст] : / Пилипенко П.Д., Федорович І.В., Ващишин М.Я. [та ін] ; за ред. П.Д.Пилипенка. – К. : ІнЮре, 2010. - 401 с.*
7. *Екологічне право України. Академічний курс: Підручник. – 2-е видання / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – К.: ТОВ «Видавництво «Юридична думка», 2008. – 720с.*
8. *Peter J.Stoett. Global Ecopolitics. Crisis, governance and justice. – University of Toronto press. – 2012. – 241p.*
9. *Міністерство екології та природних ресурсів України: офіційний веб-сайт. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://www.menr.gov.ua/content/article/12074>*
10. *План першочергових заходів щодо інтеграції України до ЄС на 2013 рік: Розпорядження Кабінету Міністрів від 13 лютого 2013 р. № 73.*
Романко С.М. Глобальна екологічна політика : співпраця України та Європейського Союзу

Стаття присвячена дослідженню поняття глобальної екологічної політики, механізму її реалізації на рівні України та Європейського Союзу. Автор аналізує

глобальну екологічну політику як окреме явище, що базується на принципах сталого розвитку та діяльності міжнародних організацій. Як висновок, пропонується активізація діяльності відповідних органів державної та виконавчої влади щодо законодавчого, інформаційного та технічного забезпечення інтеграції глобальної екологічної складової в національну екологічну політику та вдосконалення екологічного законодавства у цій сфері.

Ключові слова: глобальна екологічна політика, національне законодавство, співпраця, Європейський Союз.

Романко С.Н. Глобальная экологическая политика: сотрудничество Украины и Европейского Союза

Статья посвящена исследованию понятия глобальной экологической политики, механизма реализации на уровне Европейского Союза и Украины. Автор анализирует глобальную экологическую политику как явление, базирующееся на принципах устойчивого развития и деятельности международных организаций. Как вывод, предлагается активизация деятельности соответствующих органов государственной и исполнительной власти по законодательному, информационному и технического обеспечения интеграции глобальной экологической составляющей в национальную экологическую политику и совершенствования экологического законодательства в этой сфере.

Ключевые слова: глобальная экологическая политика, национальное законодательство, сотрудничество, Европейский Союз.

Romanko S.M. Global environmental policy: cooperation between Ukraine and the European Union

The article investigates the concept of global environmental policy, its mechanism of implementation at the level of European Union and Ukraine. The author analyzes the global environmental policy as a separate phenomenon, based on the principles of sustainable development. As a conclusion, it is proposed to revitalize the relevant state executive and the legislative, informational and technical support integration of global environmental component of the national environmental policy and improvement of environmental legislation in this area.

Key words: global environmental politics, national legislation, cooperation, The European Union.

ПИТАННЯ ТРУДОВОГО ПРАВА ТА ПРАВА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Кернякевич Ю.В.

ЗАБОРОНА ПРИМУСОВОЇ ПРАЦІ ТА КОН- СТИТУЦІЙНІ ГАРАНТІЇ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

УДК 349.2

Відповідно до ст. 43 Конституції України кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується.

Аналіз історії становлення та розвитку права на працю дозволяє зробити висновок, що в межах рабовласницького і феодального способів виробництва, побудованих на фактично необмеженій, заснованій на примусі праці, існування права на працю не мало під собою жодних економічних, соціально-політичних і організаційно-правових підстав, що доводить в своєму дисертаційному дослідженні М.М. Пурей. Він також зазначає, що необхідні економічні передумови для використання вільної праці склалися на початку епохи індустріалізації. Але до виникнення радянського законодавства, не дивлячись на численні спроби, на жаль, ідея права на працю не одержала доступу до діючого правопорядку [1, с. 7].

В епоху соціалістичної системи право на працю зазвичай розглядалося як суб'єктивне право фізичної особи. Разом з тим, тогочасне законодавство передбачало ще й обов'язок радянських громадян працювати на благо Вітчизни. Зокрема, КЗпП РСФРР 1918 року встановлював для всіх працездатних осіб загальну трудову повинність.

Кодекс законів про працю 1922 року, який відмінив загальну трудову повинність, в той сам час залишив державі право поновлювати її у виняткових випадках за особливим розпорядженням уряду. А, отже, примусова праця не завжди була заборонена.